

Лора Лазар

НЕБЕСА ОТ ГРЯХ

***На светлата памет на дядо Андрей,
митрополит Американски и Австралийски***

© Лора Лазар, автор, 2012 г.

© Орлин Атанасов, художник, 2012 г.

Книгоиздателска къща „Труд“, 2012 г.

ISBN 978-954-398-255-4

Лора Лазар

НЕБЕСА ОТ ГРЯХ

Роман

Книгоиздателска къща **trud**
София, 2012

*Каквото е било, то е и сега,
и каквото ще бъде, то вече е било –
и Бог ще повика назад миналото.*

Еклезиаст, 3:15

1 Дара

Някой включи резачката за дърва. Стържещият звук разполови мозъка ѝ, без да го събира, заглъхна за миг и се спусна със същата сила върху оголените ѝ нерви. Зави се през глава и звукът я последва под чаршафа. Пъхна главата си под възглавницата, но там въздухът бе колкото във вакуумна тръба. Инстинктивно захвърли възглавницата, за да излази от тръбата, пое дълбоко дъх и се ослуша. Не беше резачката, а звънецът на външната врата. Някой се беше подпрял на него. Рязко се надигна от леглото и падна като отсечена зелка преди първия сняг. Главата ѝ се беше превърнала във въртящ се циментовоз, а тялото ѝ напомняше на мокро пране в мъглив ден. Ще стане. Втори опит. Трябва внимателно да се подпира на стената. Кой, по дяволите, звъни толкова безумно? Роско?! Ще го убие! Слабият проблясък от гняв успя да я разсъни достатъчно, за да се довлече на змийски ход до вратата.

– Идиот! Колко е часът?

Ръждясало хриптене излезе от гърлото ѝ и Дара не можа да продължи.

– Отворете! Полиция!

Тя откряна вратата, без да маха веригата. На стълбището стояха двама униформени полицаи с извадени удостоверения. Показаха ѝ ги нетърпеливо като билети за футболен мач, за който бяха закъснели. Гледаше ги, без да реагира. Не можеше да мисли. Все още не. Мамка му!

Дара тръшна вратата и се спусна към банята. Отвори крана на студената вода и седна на клекалото. Съдийско чукче играеше степ по слепоочието ѝ, а винарки танцуваха в устата ѝ. Бавно, бавно си наплиска лицето. Бутна четката за зъби в устата си, за да прекъсне екстаза на мушичките. Пи вода направо от чешмата и студената струя, която пролази в тялото ѝ, можеше да се сравни с първия дъх на ментолова дъвка. Какъв кошмар! Трябваше да поспи, поне още малко. Тя излезе от банята и отново чу звъ-

неца. И шумно барабанене по вратата. Отвори я щедро и без да погледне натрапниците, попита:

– Е, добре! Казвайте и ме оставете да се наспя!

– Трябва да дойдете с нас.

– Колко е часът?

– Минава шест – отвърна по-ниският.

– А защо е толкова тъмно навън?

Плачеше ѝ се. Защо идват толкова рано?

– Спуснали сте щорите – някак снизходително изрече същият полицаи.

– Да дойда с вас ли? Къде? Защо? Аз съм прокурор. Кажете ми.

Бързо избълва репликите, без дори да си поеме дъх.

– Елате с нас, ако обичате – настоятелно, но любезно повтори полицаят.

Не обича. И какво от това? Трябва да отиде. Сериозни са и не я поглеждат. О, Господи! Стои само по тениска пред тях. Дара успя да смотолевя:

– Ще трябва да се облека.

Влезе бързо в спалнята. Отвори гардероба. Какво търсеше? Извънредна ситуация. Не, нещо за обличане. И никаква идея? Нищо. Празна кратуна на забравено плашило в обран бостан. И без парцали. Да, трябва да сложи някой парцал. Все ще ѝ кажат. Защо я търсят, какво друго.

2 Дара

Набързо се облече, среса се, без да се погледне в огледалото, и почти бодро изхриптя на полицаите:

– Да вървим!

Свежият въздух, напоен с уханието на прецъфтяла липа, ѝ поддържа отпускащо. Хлътна в полицейската кола и се разположи на задната седалка като неволно изпуснато шалче. Готова бе отново да си полегне. Пътуваха в мълчание. Радиостанцията

беше включена и се чуваше само натрапчиво пращане на двигател, чийто ауспук се е загубил по пътя. Единият полицай запали цигара и Дара усети, че ѝ се повдига. Успя само да промълви:

- Отворете прозореца... Лошо ми е.
- Тежка нощ, а?! – подхвърли иронично шофьорът.
- И така може да се каже – отвърна вяло Дара.

Опита се да си спомни. Май наистина беше тежка. Снощи трябваше да се види с Роско. Отключи с нетърпение външната врата, но апартаментът ѝ беше празен. Приятелят ѝ не беше спазил уговорката им. Стана ѝ чоглаво и отвори първата бутилка...

За първи път осъзна, че отношенията им с Роско са специални, още в детската градина, когато едно говорещо и все още безполово буре извика:

– *Годениците идват.*

Тя се приближи до бурето и го оципа по ръката така, както се пускаше канелка на бъчва. Не знаеше какво означава думата годеници, но че е лоша дума, не се съмняваше...

Пепелникът се препълни с фасове. Стана и го изхвърли. Реши да се обади на Лука. Не отговаряше. Мразеше го. После пак чакаше съученика си...

Правеха класно по математика. Дара се обърна към Роско, за да препише. И забрави за задачите. Кога са му махнали шините от зъбите? Русият му перчем прилича на триъгълен пътен знак, сочещ към тъмносините му очи. Да се потопиш в дълбок вир наред юлски пек. Източил се е толкова много, че се гърчи на чина като осмица. И защо я гледа толкова странно? А, листът с отговорите... Звънецът я изпревари, а Дара получи първата си двойка.

Роско още не беше дошъл и тя отвори втората бутилка. Виното минаваше по-бързо в гърлото ѝ, отколкото образите от стария албум в главата ѝ. Погледна часовника. Наближаваше полунощ, а той дори не ѝ се обади. Нима Америка наистина го е повредила? Опита се тя да му звънне, но телефонен глас ѝ отговори: „Номерът на абоната...“. Къде се е покрил? И пак се сети за...

Абитуриентският бал. Купонът беше страховтен! Само краят беше неочакван...

Наля си още вино, но чашата не се напълни. Кога опраска

две бутилки? Дали не са им намалили грамажа? Не са. До коя страница стигна?

Абитуриентският бал. Тази нощ Роско щеше да я направи жена. Беше го решила още в онзи час по математика. Дара завлече приятеля си под едно дърво, сложи ръце на раменете му и тихо каза:

– Обичам те, откакто се помня.

– И аз те обичам. Откакто се помня.

Дара се повдигна на пръсти в очакване на истинска целувка, а Роско я целуна по челото. Хвана ръцете ѝ, сложи ги на гърдите си и тихо каза:

– Ако можеш да се влюбя в жена, ти щеше да бъдеш единствената. Разбираш ли?

Разбра. Но от това не ѝ стана по-леко.

В спомени и последните капки вино се оттекоха в канала...

Извънредна ситуация. Когато имаха тайна, винаги казваха: „Мястото на срещата да не се променя“. По заглавието на един руски филм. И бягаха към Баба Яга, както наричаха беседката в тяхната детска градина. Дара хукна, но Роско не беше там. Тя се върна къщи. После плака, плака и... после дойдоха полицайте. Наистина тежка нощ. И кратка.

Когато колата зави по черния път към вилната зона, на нея ѝ светна:

– Вилата? Там ли ме водите? Ограбена ли е? Опожарена?

Не ѝ отговориха.

Тя не беше идвала тук от пет години. От оня ден, в който загуби родителите си. Автомобилна катастрофа на път за вилата. Не искаше да си спомня...

Още от завоя видя, че постройката е на мястото си. А къде да е? Видимо цяла и без поражения. Значи е ограбена. Спокойно. Излезе от колата и се огледа.

Никой не ѝ обърна внимание. Няколко полицейски коли, щъкащи наоколо полицаи, раираната полицейска лента. Местопрестъпление. Гледаше полицейски филм, който снимаха пред очите ѝ. Тя не участваше. Само бе предоставила назаем декора. Дали да не поиска наем? Не е алчна.

Какво ли може да се открадне? Всичко беше старо. Да грабят. Не ѝ се свида. И кой се е сетил посред нощ да уведоми полицията? Вероятно самият крадец, разочарован, че е объркал вилата.

Пристигна линейка. Сега Дара се притесни. Да не би полицайте да са застреляли крадеца? Или са намерили някой стар скелет вътре? Бездомник, забравил да си тръгне, защото му е дошла на гости Смъртта. Ще ѝ кажат.

От вилата излезе едър мъж и Дара веднага го позна – полицейския комисар Михаил Донов, или Мишо Мишената, както всички му викаха. Харесваше тази канара. Не, слон е по-точно. Голям бял слон. И умен. Легенди се разказваха за него. Да не си насреща му, ако си заподозрян. Какво прави той тук? Значи във вилата е станало убийство. Спокойно. Сега всичко ще се изясни. Дара му махна с ръка, за да я забележи.

Полицаят се приближи. Не я гледаше в очите.

– Какво, по дяволите, става тука? – тихо попита Дара.

– Още не знам. Вероятно нещастен случай – отвърна Мишената и се извърна към приближаващата се носилка, носена от двама санитаря.

Дара проследи погледа му и заприлича на безизразните статуи от остров Пасха. Гледаше белия чаршаф, който покриваше тялото на носилката, и бе празна като дрънчаща кофа, която пускат в кладенец. Някой я побутна отзад, но тя не реагира. Тогава приближиха носилката, откриха лицето и...

– Неееее!

3 Продан

– Ку-я-е-иии-кр!

Изкрещя някой в ухото му и отец Продан се събуди. Мамка им гларуси! Само една въздушна пушка да имаше! Кой дявол ги събира на покрива? В пет часа сутринта им е оперативката и отлитат към морето.

Къде са му хавайските бермуди? Пак ги е изпрала. Ще му изпере късмета някой ден! Продан се изми набързо, облече първата тениска, която му попадна, и едни стари бермуди. Няма да облече расото от сутринта, я! Двайсет и един градуса е още отсега. Който иска да ходи все в расо, да ходи. Без него. Беше мърляч. Знаеше го, но не му пукаше. Нахлузи едни чехли и излезе от дома си.

Няколко гларуса изкрещяха обидено подире му. Стар колега им е все пак. Когато той беше „гларус“... Най-сладките заповеди, които е получавал като ченге. Златно време. Бройкаш, чукаш и даваш отчет в Държавна сигурност. Е, не случи на шпионска афера и звездата му си остана самотна на пагона. Ама пък беше... А оная германка, чийто задник бе по-голям от тъпана на ансамбъл „Лудогорие“? Голям зор видя. Все едно месеше огромен козунак за Великден.

Да вземе да мине през кръчмата, или да ходи направо в храма... Божиите дела могат да почакаат, а земните винаги са спешни.

Продан седна така, че да вижда храма. Една градинка делеше кръчмата му от църквата. Ей тъй, за благоприличие. Той имаше и по-добри оферти, ама друго си е да е наблизо. Изкараш службата и надзърнеш в кръчмата. Иначе ще го окрадат, докато се обърне.

След малко от кръчмата излезе млад мъж.

– Ето, шефе – и постави огромна кана с кафе на масата и една чаена чаша.

– Богдане, казал съм ти сто пъти поне. Ще ми викаш „отче“!

– Да, отче.

– Днес и Теофил ще идва – въздъхна Продан.

– Кой?

– Митрополит Теофил, началникът ми от Варна.

Когато се замонаши, Богомил прие името Теофил. Богомил, Теофил, все тая. Късметлия е копелето! Наистина е Богу мил. И Продан да имаше вуйчо владика...

Да не говори така за началника си. Ако не беше Богомил, къде щеше да бъде Продан сега? Едно изритано от службите ченге. Най-много да беше станал бодигард. Да лиже задниците

на богатите. Когато Теофил го ръкоположи за свещеник, Продан се зарече никога да не забравя кой е неговият благодетел.

– Какво ще има в църквата? – прекъсна мислите му Богдан.

– Ти не четеш ли местната преса? Не слушаш ли радио?

– Тц.

– Днес се празнува сто и петдесет години от построяването на църквата. Голям празник!

– Тъй ли? – учуди се Богдан. – Че тя изглежда съвсем нова.

– Постегнах я, затова.

Да се похвали, че току-виж Богомил забрави. Наскоро основно почисти белия варовик, който покрива външните стени. Вътре един местен художник освежи цветовете на стенописите. Бабите лъснаха месинговите свещници. Всичко от дарения, тъй като митрополията не даде нито лев.

– А сега ме остави да си изпия кафето – набързо отсече Продан.

Така обичаше първото кафе – горещо и да го пие бързо и сам.

След малко прислужницата при храма помете външната стълба и лисна кофа вода. Време е да върви. Продан се надигна и с бавни стъпки тръгна към храма.

Вътре още е хладно. Жените добре са почистили. Бог ще ги възнагради, защото касата е празна. Бедна енория. Храмът е пълен само по Коледа и Великден. Богатите хвърлят по някой лев, за да откупят Божията благословия. Иначе са безбожници, ама на кого му пука! Днес могат и да се отпуснат. Когато Богомил е тук, надпревара има кой ще даде повече. Все едно на търг разиграват църквичката. Натегачи!

Имаше още нещо да свърши. Да. Подаръкът за Богомил. Къде я завря тая Библия? Оня ден бабите я намериха в шкафа на притвора. Старо издание от хиляда осемстотин шейсет и четвърта година. Тогава я произдуха и я остави на олтара. Трябваше да я почисти – не беше бутилка вино, която да поднесе с многогодишен прах по нея.

Намери я пак на олтара, където я беше оставил. С твърди корици, дебела хартия, тук-там слепени от влагата страници. Тежеше – нямаше да я предава на вторични суровини, просто

отбеляза факта. Дали няма бележки от историята на храма? Последната страница беше написана с дребен и четлив почерк. От стария свещеник преди него – поп Пейо. Май цитати. Подредени един под друг:

*Който потуля грешки, търси любов, а който
отново напомня за тях, търси правдата.
Един се показва за богат, а няма нищо; друг
се показва за беден, а има много богатства.
Радост за човека е неговата благотворителност
и сиромашът е по-добър, отколкото лъжеецът.
Той позна жената; и тя зачена и роди,
и рече: придобих човек от Господа.
Но се бави да изпълни обещанието си,
както някои смятат това за бавене.
Добрият оставя наследство и на внуци,
а богатството на грешника се пази от Юда.
В това време цар Ирод тури ръка
на някои от църквата, за да им стори зло.
Ако пък няма тълковник, те да мълчат в църква,
а да говорят на себе си и на Бога.*

Едно време не са ли ги учили как се цитира Светото писание? Какво ги е подредил като стихотворение? И не са точни. Май не са точни. Все знае това-онова.

Последните редове са най-интересни: „*Прости, Господи, мен грешния! Сърце не ми даваше да отнесе тайната в гроба. Бог да се смил над душата му. 9 ноември 1986 г.*“.

4 Дара

Не е истина. Не може да е истина. Не е. Знаеше, че ако бяга достатъчно бързо, това просто няма да е истина. Ще изчезне, преди да си го помисли. Просто трябва да избяга.

Сграбчиха я за раменете, но не можаха да я задържат. Дара

загуби равновесие, падна и започна да повръща. Снощното вино излизаше на гадни струйки от вода и слюз. Мъчителните спазми я накараха да прекръсти ръце през корема. После започна да се люлее напред-назад. Искаше да се скрие. И да поплаче, просто да поплаче. Нито сълза. И никаква възможност за бягство. Помогнаха ѝ да се изправи. Някой ѝ подаде кърпичка. Защо ѝ е? Мачкаше я, докато я накъса.

Върнаха я обратно към вилата. Линейката беше изчезнала. Мишената се беше подпрял на един автомобил и ѝ даде знак да се приближи. Полицейският филм продължаваше. И на нея да-доха роля.

– Знаеш процедурата – каза Мишената, но Дара не реагира.
– Познаваш ли го?

Тя само кимна.

– Име?

– Роско... Росен Иванов Долапчиев.

– Адрес?

– „Верегава“ 37 – автоматично отговаряше тя.

– С какво се занимава?

– Докторант е по история.

– Друго?

– Какво друго? След две седмици е защитата му.

– Любовници ли сте?

Тя поклати отрицателно с глава.

– Сигурна ли си?

– Да – не позна гласа си. – Сигурна съм.

– Какво е правил тук?

– Не знам.

– Той има ли ключ от вилата?

– Да. Не. Не знам.

Наистина не знаеше.

– С теб ли имаше среща? – попита Мишената.

– Да.

– А ти защо не дойде?

– Той не дойде. Срещата беше у нас – смотолеви объркано Дара.